

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ S. Sayısı : 318

8.6.1959 Gün ve 7338 Sayılı Veraset ve İntikal Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/684)

T.C.

Başbakanlık

Kanunlar ve Kararlar

Genel Müdürlüğü

Sayı : K.K.Gn. Md. 18/101-1896/03681

6 5 1985

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Maliye ve Gümrük Bakanlığınca hazırlanan ve Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulunca 3.5.1985 tarihinde kararlaştırılan «8.6.1959 Gün ve 7338 sayılı Veraset ve İntikal Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı» ve gerekçesi ekli olarak gönderilmiştir.

Komisyonlarda ve Genel Kurulda öncelikle ve ivedilikle görüşülmesini arz ederim.

Turgut Özal

Başbakan

8.6.1959 GÜN VE 7338 SAYILI VERASET VE İNTİKAL VERGİSİ KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA KANUN TASARISI İLE İLGİLİ GENEL GEREKÇE

Veraset ve İntikal Vergisi Kanununda yapılan değişiklikle, ekonomi ve para değerinde görülen gelişmeler de dikkate alınarak istisna miktarları artırılmış, futbol müsabakalarına ait müşterek bahislerde kazanılan ikramiyelerin beyanname verilmeden vergilendirilmesi sağlanmıştır.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1. — Kanun tasarısının bu maddesiyle, Veraset ve İntikal Vergisi Kanununun istisnalarla ilgili 4 üncü maddesinin (b), (d) ve (e) fıkraları değiştirilmekte, maddeye (k) fıkrasından sonra gelmek üzere bir hüküm eklenmektedir.

Bilindiği üzere ülkemizde, her ailenin bir konuta sahip olması Devletimizin temel politikalarından birini teşkil etmekte, bu konuda gerekli her türlü çaba sarf edilmektedir. Her ailenin bir konuta sahip olmasını sağlamanın yanında, sahip olunan konutun elden çıkarılmaması için de tedbirler alınması icap etmektedir.

Veraset ve İntikal Vergisi Kanununun yürürlükte olan 4/b maddesi ile mirasçıların veraset tarihi ile iktisap ettikleri mallar için tanınan istisna miktarı ekonomi ve para değerinde görülen değişimler sebebiyle, intikal eden bir konutun vergi dışı kalmasını sağlamaya yetmemektedir. Bunun sonucu olarak mirasçılar, doğan Veraset ve İntikal Vergisini ödemek için çoğu defa intikal eden konutu elden çıkarmak zorunda kalmaktadırlar.

Bu durumu önlemek amacıyla 4 üncü maddenin (b) fıkrasında yapılan değişiklikle, veraset yolu ile intikal eden menkul ve gayrimenkul mallardan furuğ (evlatlıklar dahil) ve eşten her birine tanınan istisna miktarı günün ekonomik şartları dikkate alınarak 1 000 000 liradan 3 000 000 liraya, furuğ bulunmaması halinde eş için uygulanan istisna miktarı da 2 000 000 liradan 6 000 000 liraya yükseltmiştir.

Diğer taraftan, (d) ve (e) fıkralarında yapılan değişikliklerle de, fıkralarda sözü edilen ve 1959 yılından bu yana düşmemiş bulunan istisna miktarları günün şartlarına uygun şekilde artırılmıştır.

Ayrıca maddenin sonuna eklenen hüküm ile Bakanlar Kuruluna, (b), (d) ve (e) fıkralarındaki istisna hadlerinin herbirini ayrı ayrı veya birlikte on katına kadar artırabilme ve bu fıkralardaki hadlerden aşağı olmak üzere istisna hadlerini yeniden tespit etme yetkisi verilmektedir.

Madde 2. — Kanun tasarısının bu maddesiyle Veraset ve İntikal Vergisi Kanununun 7 nci maddesinin birinci fıkrası değiştirilmektedir.

Yürürlükte olan 7 nci maddenin birinci fıkrasında kimlerin beyanname vermeye mükellef oldukları belirtilmiştir.

Yapılan değişiklikle, Spor Toto olarak adlandırılan futbol müsabakalarına ait müşterek bahislerde ikramiyeye kazananlardan beyanname alınması işlemine son verilmektedir. 16 ncı maddede yapılan değişikliğe göre bu tür ikramiyeler üzerinden, ikramiyeyi ödeyenler % 20 vergi kesintisi yapacaklar, böylece vergi idaresi beyannamelerin getirdiği iş yükünden, mükellefler de beyanname verme külfetinden kurtarılmış olacaktır.

Madde 3. — Kanun tasarısının bu maddesiyle, Veraset ve İntikal Vergisi Kanununun beyanname verme müddeti ile ilgili 9 uncu maddesine bir bent eklenmiştir. Eklenen bu bent ile futbol müsabakalarına ait müşterek bahislerde kazanılan ikramiyelere ilişkin beyannamenin ne zaman verileceği belirlenmiştir.

Madde 4. — Kanun tasarısının bu maddesiyle, Veraset ve İntikal Vergisi Kanununun 16 ncı maddesinde yapılan değişikliğe göre, futbol müsabakalarına ait müşterek bahislerde kazanılan ikramiyelere bu maddede belirtilen müterakki vergi tarifesi uygulanmayacak, tespit edilen tek oran üzerinden vergi hesaplanacaktır.

Madde 5. — Kanun tasarısının bu maddesi ile, Veraset ve İntikal Vergisi Kanununun 19 uncu maddesinde yapılan değişiklikle, futbol müsabakalarına ait müşterek bahislerde kazanılan ikramiyelerden kesilen vergilerin beyanname verme süresi içinde ödenmesi öngörülmektedir.

Madde 6. — Yürürlük maddesidir.

Madde 7. — Yürütme maddesidir.

Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Plan ve Bütçe Komisyonu

Esas No. : 1/684

Karar No. : 116

15 . 5 . 1984

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Maliye ve Gümrük Bakanlığı tarafından hazırlanarak Bakanlar Kurulunca Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan ve Başkanlıkça Komisyonumuza havale edilen «8.6.1959 Gün ve 7338 Sayılı Veraset ve İntikal Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı», Komisyonumuzun 15.5.1985 tarihinde yaptığı 71 inci birleşiminde ilgili Hükümet temsilcilerinin de katılımıyla incelenip görüşüldü.

Tasarı gerekçesinde ifade edildiğine göre; Veraset ve İntikal Vergisi Kanununda yapılmak istenen değişiklikle, ekonomi ve para değerindeki gelişmeler ile Devletin temel politikası olan her ailenin bir meskene sahip olması ilkesi dikkate alınarak, Veraset ve İntikal Vergisindeki istisna miktarlarının artırılması öngörülmekte, ayrıca futbol müsabakalarına ait müşterek bahislerde kazanılan ikramiyelerin beyanname verilmeden vergilendirilmesi amaçlanmaktadır.

Tasarının geneli üzerinde söz olan üyeler; tasarı ile getirilen hususları yerinde bulduklarını belirtmişler, ancak tasarıda yer alan Veraset ve İntikal Vergisinde furuğ ve eşlere tanınan muafiyet miktarlarının azlığına işaret etmişler ve bu miktarların artırılması gerektiğini vurgulamışlardır. Ayrıca, tasarı ile Veraset ve İntikal Vergisine getirilen muafiyet artışı dikkate alındığında, ivazsız surette vaki intikaller ile para ve mal üzerine tertip ve keşide olunan her türlü piyango ve kuralarda kazanılan ikramiyelere uygulanacak muafiyet arasında

adaletsizlik bulunduğunu ifade eden üyeler; bu miktarların tespitinde hangi kıstasların esas alındığını sormuşlardır. Üyeler, söz konusu muafiyetler neticesinde Hazine'nin kaybının ne kadar olacağını, eğer muafiyet miktarları artırılırsa bunun bütçeye ne kadar yük getireceği yanında beyanname verme süresi ile vergi taksitleri konularında yeni bir düzenleme düşünülüp düşünülmediğini de sorularına eklemişlerdir.

Hükümet temsilcisinin; tasarının hazırlanmasında etkin unsurun Hazineye gelir değil, aksine zaman içerisinde para değerinde meydana gelen yıpranma sebebiyle muafiyetlerin yeniden belirlenmesinin gerekliliği yanında, her ailenin konut sahibi yapılmasını öngören hükümetin temel politikasının olduğunu, beyanname verme ve taksit gibi konularda ise yıllardan beri uygulanmasına karşılık herhangi bir sorunla karşılaşmadığını, tasarıda öngörülen muafiyetlerin bütçeye, 1,6 milyar liralık bir yük getirdiğini açıklamasından sonra, tasarı ve gerekçesi üyeler tarafından benimsenerek maddelerinin görüşülmesine geçilmiştir.

Tasarının 1 inci maddesinin «b» bendinde yer alan muafiyet miktarları, günümüz şartlarına uygun hale getirilmek amacıyla, «3 000 000 lira 5 000 000 lira», «6 000 000 lira ise 10 000 000 lira» şeklinde değiştirilerek, Tasarının 2, 3, 4, 5 inci maddeleri ile Yürürlük ve Yürütmeyi düzenleyen 6 ve 7 nci maddeleri aynen kabul edilmiştir.

Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan <i>Metin Emiroğlu</i> Malatya	Başkanvekili <i>Aycan Çakıroğulları</i> Denizli	Sözcü <i>Alaattin Fırat</i> Muş
<i>Ahmet Akgün Albayrak</i> Adana	<i>Mehmet Deliceoğlu</i> Adıyaman	<i>Sururi Baykal</i> Ankara
<i>Nabi Sabuncu</i> Aydın	<i>M. Fenni İslimyeli</i> Balıkesir	<i>Ahmet Şamil Kazokoğlu</i> Bolu
<i>N. Oğuzhan Artukoğlu</i> Burdur	<i>İlhan Aşkın</i> Bursa	<i>C. Tayyar Sadıklar</i> Çanakkale
<i>Ünal Akkaya</i> Çorum	<i>İsmail Şengün</i> Denizli	<i>Ahmet Şarp</i> Diyarbakır İmzada bulunamadı
<i>İsmail Dayı</i> Balıkesir	<i>İlhan Aras</i> Erzurum	<i>Mustafa Rifki Yaylalı</i> Erzurum
<i>M. Hayri Osmanlıoğlu</i> Gaziantep	<i>İbrahim Fevzi Yaman</i> Isparta	<i>Tülây Önay</i> İstanbul
<i>İbrahim Özbıyık</i> Kayseri	<i>Mehmet Budak</i> Kırşehir	<i>İsmet Ergül</i> Kırşehir
<i>Ayhan Fırat</i> Malatya	<i>Haydar Özalp</i> Niğde	<i>Fehmi Memişoğlu</i> Rize İmzada bulunamadı
<i>H. Barış Can</i> Sinop	<i>Enver Özcan</i> Tokat	<i>Fahrettin Kurt</i> Trabzon
	<i>Ferit Melen</i> Van	

Muhalefet serhim eklidir.

MUHALEFET ŞERHİ

Veraset Vergisine getirilen muafiyet nispetleri düşüktür. Bir ev veya apartman dairesi varislere (Fürua) vergisiz olarak intikal etmelidir.

Getirilen muafiyet hadleri bunu temine yeterli değildir. Ayrıca Veraset Vergisinin nispetleri de para değerinin bugünkü seviyesine göre çok yüksektir. Bu nedenle tasarıya karşıyım.

Ferit Melen
Van Milletvekili

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

8.6.1959 Gün ve 7338 Sayılı Veraset ve İntikal Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı

MADDE 1. — 8.6.1959 gün ve 7338 sayılı Veraset ve İntikal Vergisi Kanununun 4 üncü maddesinin (b) fıkrası ile (d) ve (e) fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, maddeye (k) fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki hüküm eklenmiştir.

«b) Değerleri 10 uncu maddeye göre belirlenen menkul ve gayrimenkul mallardan evlatlıklar da dahil olmak üzere furuğ ve eşten her birine isabet eden miras hisselerinin 3 000 000 lirası (Furuğ bulunmaması halinde, eşe isabet eden miras hissesinin 6 000 000 lirası);

«d) İvazsız surette vaki intikallerin 50 000 lirası;»

«e) Para ve mal üzerine tertip ve keşide olunan alelumum piyango ve kuralarda kazanılan ikramiyelerin 50 000 lirası;»

«Bakanlar Kurulu (b), (d) ve (e) fıkralarındaki istisna hadlerinin herbirini ayrı ayrı veya birlikte on katına kadar artırmaya veya bu fıkralardaki hadlerden aşağı olmamak üzere yeniden tespit etmeye yetkilidir.

MADDE 2. — 8.6.1959 gün ve 7338 sayılı Veraset ve İntikal Vergisi Kanununun 7 nci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Veraset tarikiyle veya sair suretle ivazsız bir tarzda mal iktisab edenlerden 3 üncü maddede yazılı şahıslar ile futbol müsabakalarına ait müşterek bahislerde ikramiye kazananlar dışında kalanlar iktisab ettikleri malları, Spor Toto Teşkilatı ise ikramiye kazananların ikramiyelerinden kesilen vergileri bir beyanname ile bildirmek mecburiyetindedirler.»

MADDE 3. — 8.6.1959 gün ve 7338 sayılı Veraset ve İntikal Vergisi Kanununun 9 uncu maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki 3 üncü bent eklenmiştir.

«3. Futbol müsabakalarına ait müşterek bahislerde, futbol müsabakalarının yapıldığı günü takip eden ayın 20 nci günü akşamına kadar.»

MADDE 4. — 8.6.1959 gün ve 7338 sayılı Veraset ve İntikal Vergisi Kanununun 16 ncı maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU METNİ

8.6.1959 Gün ve 7338 Sayılı Veraset ve İntikal Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı

MADDE 1. — 8.6.1959 gün ve 7338 sayılı Veraset ve İntikal Vergisi Kanununun 4 üncü maddesinin (b) fıkrası ile (d) ve (e) fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, maddeye (k) fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki hüküm eklenmiştir.

«b) Değerleri 10 uncu maddeye göre belirlenen menkul ve gayrimenkul mallardan evlatlıklar da dahil olmak üzere furuğ ve eşten her birine isabet eden miras hisselerinin 5 000 000 lirası (Furuğ bulunmaması halinde, eşe isabet eden miras hissesinin 10 000 000 lirası);»

«d) İvazsız surette vaki intikallerin 50 000 lirası;»

«e) Para ve mal üzerine tertip ve keşide olunan alelumum piyango ve kuralarda kazanılan ikramiyelerin 50 000 lirası;»

«Bakanlar Kurulu (b), (d) ve (e) fıkralarındaki istisna hadlerinin herbirini ayrı ayrı veya birlikte on katına kadar artırmaya veya bu fıkralardaki hadlerden aşağı olmamak üzere yeniden tespit etmeye yetkilidir.»

MADDE 2. — Tasarının 2 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Tasarının 3 üncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 4. — Tasarının 4 üncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

(Hükümetin Teklifi)

(Plan ve Bütçe Komisyonu Metni)

«Futbol müsabakalarına ait müşterek bahislerde kazanan bilet sahiplerine ödenen ikramiyelerde nispet yüzde 20 olarak uygulanır.»

MADDE 5. — 8.6.1959 gün ve 7338 sayılı Veraset ve İntikal Vergisi Kanununun 19 uncu maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Veraset ve İntikal Vergisi Tahakkukundan itibaren (5) yılda ve her yıl Mayıs ve Kasım aylarında olmak üzere iki eşit taksitte (Spor Toto Teşkilatınca futbol müsabakalarına ait müşterek bahisler dolayısıyla dağıtılacak ikramiyelerden kesilen vergiler beyanname verme süresi içinde) ödenir.»

Yürürlük

MADDE 6. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 7. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

MADDE 5. — Tasarının 5 inci maddesi aynen kabul edilmiştir.

Yürürlük

MADDE 6. — Tasarının 6 ncı maddesi aynen kabul edilmiştir.

Yürütme

MADDE 7. — Tasarının 7 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

3 . 5 . 1985

Başbakan

T. Özal

Devlet Bakanı - Başbakan Yardımcısı

I. K. Erdem

Devlet Bakanı

C. Büyükkbaş

Devlet Bakanı

A. Karaevli

İçişleri Bakanı

Y. Akbulut

Millî Eğitim Genç. ve Spor Bakanı V.

H. H. Doğan

Ulaştırma Bakanı

V. Atasoy

Sanayi ve Ticaret Bakanı

H. C. Aral

Devlet Bakanı

K. Oksay

Devlet Bakanı

A. Tenekeci

Adalet Bakanı

M. N. Eldem

Dışişleri Bakanı V.

A. M. Yılmaz

Bayındırlık ve İskân Bakanı V.

S. N. Türel

Tarım Orman ve Köy İşleri Bakanı

H. H. Doğan

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı

S. N. Türel

Devlet Bakanı

A. M. Yılmaz

Devlet Bakanı

M. T. Titiz

Millî Savunma Bakanı V.

K. Oksay

Maliye ve Gümrük Bakanı

A. K. Alptemoçin

Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanı

M. Aydın

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı

M. Kalemlî

Kültür ve Turizm Bakanı

M. M. Taşçıoğlu